



SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 12. maijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzējas [..] pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 61/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmo, 2.² un trešo daļu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 92. panta pirmajam teikumam un 105. panta pirmajam teikumam.

2. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmajā un 2.² daļā noteikts:

“(1) Ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs iepriekš sagatavotos līguma projektos nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

[..]

(2.²) Šā panta noteikumi neattiecas uz tādiem līguma noteikumiem, kas definē līguma priekšmetu un cenu vai atlīdzības atbilstību precei, pakalpojumam,

digitālajam saturam vai digitālajam pakalpojumam, ja tie ir formulēti vienkāršā un saprotamā valodā.”

Savukārt minētā panta trešajā daļā uzskaitīti līguma noteikumi, kas uzskatāmi par netaisnīgiem.

3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā noteikts, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Latvijas Republikas Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības (piemēram, *Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punkts*).

Pieteikuma iesniedzēja ir apdrošināšanas sabiedrība, pret kuru tās klients (patērētājs) cēla prasību tiesā par apdrošināšanas līguma noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem un apdrošināšanas atlīdzības piedziņu. Tiesa, izskatot šo civillietu, piemēroja apstrīdētās normas un apmierināja patērētāja prasību. Pieteikuma iesniedzējas ieskatā tiesa apstrīdētās normas interpretējusi un piemērojusi pārāk plaši, kā rezultātā tai uzlikts tāds finanšu slogs, kas nebija paredzēts ne apdrošināšanas līgumā, ne piemērojamajos normatīvajos aktos. Tādējādi tiekot pārkāpts Latvijas Republikas Satversmes 1. pantā ietvertais tiesiskās noteiktības un tiesiskās palāvības aizsardzības princips, aizskartas pieteikuma iesniedzējas Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu un 105. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu.

Pieteikumā ir aprakstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts pieteikuma iesniedzējas viedoklis par apstrīdēto normu saturu un iespējamo pamattiesību aizskārums. Tomēr šie apsvērumi pēc būtības attiecas uz to, ka pieteikuma iesniedzēja nepiekrīt tam, kā konkrētajā civillietā apstrīdētās normas tikušas interpretētas un piemērotas. Satversmes tiesa nepārvērtē konkrētajā lietā veikto tiesību normu interpretācijas un piemērošanas jautājumus (piemēram, *Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punkts*). Tādējādi kolēģija nekonstatē, ka tieši apstrīdētās

normas, nevis to piemērošana un interpretācija, rada pieteikuma iesniedzējai Latvijas Republikas Satversmē ietvertu pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 61/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa